רמ"ש 35507-08-26 פלוני נ' פלונית

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופטת פאני גילת כהן

מבקש **פלוני**
ע"י ב"כ עו"ד שרון שוחט אביב

משיבה **פלונית**
ע"י ב"כ עו"ד אביעד בן אולד

פסק דין

חיוב המבקש במזונותיהם הזמניים של 4 הקטינים מתחילת 2025 למפרע יבוטל, והסוגיה תידון במסגרת ההליך העיקרי.

בקשת רשות הערעור שלפניי מכוונת כנגד החלטת בית המשפט לענייני משפחה בבאר שבע מיום 09.07.2026, שניתנה בתלה"מ 28658-01-25, בגדרה חויב המבקש במזונותיהם הזמניים של ארבעת ילדי הצדדים הקטינים, וזאת רטרואקטיבית מיום 10.01.2025. מי השופט בקמא? כבודה מסתירה מאיתנו. לא ראוי.

רקע כללי והשתלשלות העניינים בהליך קמא

הצדדים הם בני זוג לשעבר אשר נישאו בשנת 2006, ומנישואיהם נולדו ארבעה ילדים, כולם עודם קטינים בטווח הגילים שבין 11 ל- 17.5 שנים לערך כיום **כולם מעל גיל קו הצדק** (להלן: "**הקטינים**"). בחודש אוגוסט 2024 נפרדו הצדדים, עת המבקש עזב את בית המגורים המשותף, ומאז מתנהלים ביניהם הליכים מספר בבית המשפט לענייני משפחה בהם נקטה המשיבה, לרבות הליך מזונות.

תביעת המזונות הוגשה ע"י המשיבה ביום 10.01.2025. מאז, הוגשו ע"י הצדדים מעת לעת הודעות ובקשות מוסכמות להשהיית הגשתו של כתב הגנה מטעם המבקש, לאור מו"מ שנוהל ביניהם בניסיון להסדיר מלוא המחלוקות הנטושות ביניהם בדרכי שלום, והדבר כרוך היה גם בפנייה משותפת למומחים שונים. בית המשפט קמא נעתר לבקשותיהם.

ביום 12.08.2025 הוגשה הודעת עדכון מטעם המשיבה, על פיה המו"מ בין הצדדים לא נשא פרי, ומשכך עתרה במסגרתה לשורת סעדים ובהם פסיקת מזונות זמניים עבור הקטינים. בהחלטתו הבהיר בית המשפט קמא, כי ככל שהמשיבה עומדת על הבקשה, עליה להגיש בקשות נפרדות בהליכים המתאימים, ברם לא הוגש על-ידה מאום.

ביום 03.12.2025 הוגש כתב הגנה מטעם המבקש.

רמ"ש 35507-08-26 פלוני נ' פלונית

תיק חיצוני:

ביני לביני הוחלף ייצוג המשיבה וביום 15.02.2026 עתרה באמצעות בא-כוחה החדש למתן היתר להגשת כתב תביעה מתוקן; ובית המשפט נעתר לבקשתה.

מאז הוגשו ע"י המשיבה ארבע בקשות לקבלת ארכה להגשת כתב התביעה המתוקן, ובית המשפט נעתר להן.

רק ביום 09.06.2025 הוגשה ע"י המשיבה אסופת מסמכים, לרבות הרצאת פרטים, שבהתאם לדין היה עליה לצרף לכתב התביעה שלה מיום 10.01.2025 (תחת כתב תביעה מתוקן).

ביום 14.06.2026 הוגשה ע"י המשיבה בקשה שהוכתרה כדחופה לפסיקת מזונות זמניים לקטינים.

למבקש ניתנה הזכות להגיב למסמכים שצורפו ע"י המשיבה והוא אף התבקש להגיב לבקשה למזונות זמניים, ועשה כן.

לאחר שהוגשה תגובת המבקש, ניתנה ביום 09.07.2026 ההחלטה בעניין מזונותיהם הזמניים של הקטינים, היא ההחלטה מושא בקשת רשות הערעור שלפנינו.

<u>עיקרי ההחלטה למזונות זמניים</u>

במסגרת ההחלטה חויב המבקש לשלם לידי המשיבה דמי מזונות חודשיים בסך כולל של 3,000 ₪ עבור ארבעת הקטינים ובנוסף לשאת בהוצאות המדור שלהם ובהוצאות החזקתו בסך 2,000 ₪. כן חויבו הצדדים לשאת בחלקים שווים בהוצאות החינוך ובהוצאותיהם הרפואיות החריגות של הקטינים.

תוקף החיוב נקבע למפרע החל מיום 10.01.2025 - יום הגשת התביעה.

לצורך פסיקת המזונות הזמניים נקבע, כי מן המסמכים שצורפו ע"י הצדדים עולה, שהכנסותיהם דומות, וכי נכון לשלב בו מצוי ההליך קמא, לא ביססה המשיבה טענותיה בדבר השתכרות המבקש. לצד זאת, הובא בחשבון כי הכנסתו הפנויה של המבקש גבוהה מזו של המשיבה, שכן היא נושאת במלוא החזריה החודשיים של הלוואת המשכנתא הרובצת על דירת הצדדים בסך 5,900 ₪ (הגם שמדובר בחוב משותף), ואילו המבקש נושא בתשלום דמי שכירות חודשיים בסך 2,900 ₪.

אשר לזמני השהות נקבע, כי המבקש אינו מקיים את זמני השהות שנקבעו בהליך הקשור ככתבם וכלשונם, ולכן הונח, כי היחס בין זמני השהות של הקטינים עם הצדדים הוא 35:65 לטובת המשיבה.

את צרכי הקטינים העריך בית המשפט על דרך האומדנה ובהתאם לחזקת הצרכים המינימליים של קטין באשר פותחה בפסיקה.

המבקש אשר לא השלים עם ההחלטה, הגיש הבקשה שלפניי לקבלת רשות לערער עליה. המשיבה נדרשה להשיב לבקשה ועשתה כן, ומכאן ההחלטה דנא.

<u>תמצית טענות הצדדים</u>

לטענת המבקש, בית משפט קמא שגה עת דן בבקשה שהוגשה בשיהוי ניכר של כ-17 חודשים והטיל עליו חיוב רטרואקטיבי חריג של כ-91,000 ₪, ללא הנמקה מספקת ותוך התעלמות מוחלטת מכך שהוא נשא בפועל ובמישרין במלוא צרכיהם של הקטינים בעת שהותם עמו ובהחזרי המשכנתא לכל אורך התקופה. לדידו, השיהוי נבע מהתנהלות המשיבה, שחזרה בה מהסכמות, החליפה ייצוג וביקשה ארכות חוזרות ונשנות.

כן קובל המבקש על כך שבית המשפט סטה, ללא בירור ראייתי וללא שינוי נסיבות מהחלטתו הקודמת, שניתנה בהליך הקשור בה נקבעה חלוקה שוויונית של זמני השהות.

המבקש טוען עוד, כי בית המשפט אימץ באופן חד צדדי את גרסותיה העובדתיות של המשיבה, שלא הוכחו, ובהתעלם מהראיות שהוצגו על ידו; ואף נמנע מהכרעה בטענות הקיזוז שהועלו ע"י המבקש לגבי ההוצאות בהן נשא במישרין.

אשר לרכיב המדור נטען על ידו, כי חיובו בסך 2,000 ₪ נעדר הנמקה או מתודולוגיה כלשהי, בהתעלם מכך שהוא נשא בהחזרי המשכנתא החודשיים לצד תשלום דמי שכירות חודשיים למגוריו.

בנוסף טען, כי קביעת צרכי הקטינים נעשתה ללא תשתית ראייתית או הסבר לדיפרנציאציה שערך בית המשפט קמא בין הקטינים וקביעה של אבות מזונות שלא נתבעו כלל; וכי בחיוב המבקש במזונות הקטינים התעלם בית המשפט לחלוטין מקצבת הילדים המשולמת למשיבה.

מנגד, טוענת המשיבה, כי דין הבקשה להידחות על הסף ולגוף העניין בהיותה מופנית כנגד החלטת ביניים למזונות זמניים, הנשענת על ראיות לכאוריות בלבד; וכי בהתאם להלכה הפסוקה ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בפסיקת מזונות זמניים.

לדידה, לא היה כל שיהוי מצדה, אלא ניסיונות כנים וממושכים להגיע להסכמות עם המבקש באמצעות באי כוחם של הצדדים, ומוסיפה, כי פסיקת המזונות הזמניים למפרע ממועד פתיחת ההליך מוצדקת, שכן המבקש לא שילם ולו אגורה שחוקה עבור מזונותיהם של הקטינים מאז עזב את בית המשפחה בחודש אוגוסט 2024 ואף חדל מתשלום החזרי המשכנתא. המשיבה מוסיפה, כי בשל התנערות המבקש מתשלום החזרי המשכנתא, נצבר חוב פיגורים בסך 28,091 ₪ והיא נאלצה להסדירו לבדה, כאשר המבקש ניתק עצמו מהחשבון המשותף ופתח בחודש ינואר 2025 חשבון פרטי בו מופקדות ההכנסות מהעסק המשותף, כשהוא מדירן ממנה, ולכן היא כורעת תחת הנטל הכלכלי.

אשר לזמני השהות מבהירה המשיבה, כי אין להתערב בקביעות בית המשפט קמא בעניין זה, היות שזמני השהות השוויוניים אינם מתקיימים בפועל, וקביעת היחס של 35:65 לצורך פסיקת המזונות הזמניים נעשתה כהנחת עבודה גמישה וסבירה.

ובאשר לאופן הערכת צרכי הקטינים ועלויות המדור טוענת המשיבה, כי מדובר בסכומים נמוכים, הפחותים בהרבה מאלה שנתבעו על ידה, אשר קביעתם, על כל רכיביהם היא בגדר סמכותו של בית המשפט קמא ושיקול דעתו, ואינם מצדיקים התערבות ערעורית כלל ועיקר.

<u>דיון והכרעה</u>

לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור, בתגובה לה ובתיק המתנהל בבית המשפט קמא, מצאתי ליתן למבקש רשות לערער על ההחלטה, לדון בבקשה כבערעור ולקבלו באופן חלקי, כך שחיוב המבקש במזונותיהם הזמניים של הקטינים למפרע יבוטל, ואילו יתר הקביעות שבהחלטה מושא הערעור תיוותרנה על כנן.

כידוע, ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בהחלטות ביניים של הערכאה הדיונית, אלא אם דחיית הבירור באותה השגה על החלטת הביניים לשלב הערעור על פסק הדין עלולה לגרום לבעל הדין נזק ממשי או כאשר הערכאה הדיונית טעתה טעות ברורה והתעלמה משיקולים מרכזיים שהייתה צריכה לתת דעתה עליהם או כאשר היא עלולה להביא לקיומו של הליך מיותר או שגוי [ראו סעיפים 52 (ב) ו- 41(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 והפסיקה הענפה בעניינם].

לפיכך נקבע בפסיקה, כי התערבות ערכאת הערעור בהחלטות ביניים תיעשה במשורה. כן נקבע, כי כוחו של כלל זה יפה שבעתיים בכל הנוגע לבקשת רשות ערעור בענייני משפחה בהם שיקול הדעת המסור לערכאה הדיונית הוא רחב.

נוסף על האמור נזכיר מושכלות יסוד, כי אין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בקביעות עובדתיות של הערכאה הדיונית, על אחת כמה וכמה כאשר עסקינן במזונות זמניים - סוגיה הנושאת אופי של סעד זמני. זאת, בעיקר לאור שיקול הדעת הרחב המסור בידי בית המשפט לענייני משפחה בדונו בכך ונוכח טיבו של הסעד המדובר, אשר על פי רוב נפסק בשלב מוקדם יחסית של ההליך וטרם בירור הראיות וטענות הצדדים; ושההכרעה לגביו חייבת להיות מהירה וענייינית, הגם שמטבעה היא נשענת על תמונה עובדתית חלקית בלבד.

ודוק, פסיקת מזונות זמניים, מעצם תכליתה ומהותה, אינה נשענת על ממצאים סופיים, ואינה חורצת את גורל התביעה.

אשר לביקורת השיפוטית של ערכאת הערעור על החלטות שעניינן מזונות זמניים נקבע בפסיקת בית המשפט העליון, כי אמנם פסיקת הערכאה הדיונית אינה חסינה לחלוטין מפני התערבות

ערכאת הערעור, אולם הדבר ייעשה במשורה ובמקרים חריגים ויוצאי דופן בלבד, תוך הקפדה על הכלל שנתגבש בהלכה הפסוקה, לפיו אי ההתערבות בכגון דא הוא הכלל ואילו ההתערבות היא החריג לו, אשר יופעל בצמצום ובריסון (בע"מ 1326/12 **פלוני נ' פלונית**, פורסם במאגרים האלקטרוניים).

צא ולמד, כי בכל הנוגע לפסיקת מזונות זמניים מתקיים יחס הפוך בין רוחב שיקול הדעת המסור בידי הערכאה הדיונית ובין נטייתה המסויגת של ערכאת הערעור להתערב בה.

בענייננו, נדרש בית המשפט קמא לטענות הצדדים, התייחס לראיות שהוצגו על ידם, והביא בחשבון את הפרמטרים הרלוונטיים לקביעת מזונותיהם של הקטינים. קביעותיו בעניין הכנסות הצדדים, חלוקת זמני השהות של הקטינים בין הצדדים ואומדן צרכי הקטינים מצויות במרחב שיקול הדעת שלו ונטועות בנסיבותיו הפרטיקולריות של המקרה, ולא מצאתי כל עילה להתערב בהן, משאינן חורגות ממתחם הסבירות, ובוודאי שאינן מגלות טעות המבססת עילה לסטיה מכלל אי ההתערבות.

לעומת זאת, בכל הנוגע לחיוב המבקש רטרואקטיבית מיום הגשת התביעה, מצאתי כי הוא מעורר קושי של ממש המצדיק התערבות של ערכאת הערעור.

אמנם הפרקטיקה המקובלת בבתי המשפט לענייני משפחה היא פסיקת מזונות מיום פתיחת ההליך (דהיינו הגשת התביעה ובמקרים מסוימים הגשת הבקשה ליישוב סכסוך), אולם גם עניין זה נתון לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית והוא נגזר, כמובן, מנסיבותיו הקונקרטיות של המקרה הבא לפניה.

במקרה דנא, אין חולק, כי הבקשה למזונות זמניים הוגשה בחלוף 17 חודשים ממועד הגשת התביעה. בנוסף, הצדדים אף אינם חלוקים בעניין מועד עזיבת המבקש את בית המגורים, כחמישה חודשים טרם הגשת התביעה (ו-22 חודשים טרם הגשת הבקשה למזונות זמניים).

מתיאור השתלשלות העניינים לעיל עולה, כי הייתה הידברות בין הצדדים שהשתרעה על פני תקופה ארוכה ובמהלכה לא הייתה כמעט פעילות בהליך קמא.

בחינת האירועים על רצף הזמן מלמדת, כי לא אצה למשיבה הדרך לעתור לפסיקת מזונות זמניים עבור הקטינים; בתוך כך יוזכר, כי מאז הוגשה על ידה בחודש אוגוסט 2025 ההודעה על כשלון המו"מ במסגרתה עתרה לקונית גם לפסיקת מזונות זמניים, ובהתאם ניתנה החלטה המורה לה להגיש בקשותיה כדין, חלפו כעשרה חודשים (!) נוספים עד אשר הוגשה הבקשה למזונות זמניים. הגם שבמהלך התקופה האמורה הוחלף ייצוג המשיבה, קשה להלום את חלוף הזמן ממועד זה, ועל אחת כמה וכמה ממועד הגשת התביעה, עם אופיו של סעד המזונות הזמניים כסעד דחוף שהוא בבחינת "עזרה ראשונה", ותכליתו היא סיפוק צרכיהם השוטפים של הקטינים עד להכרעה בתובענה העיקרית.

רמ"ש 35507-08-26 פלוני נ' פלונית

תיק חיצוני:

חלוף הזמן הרב גם מעורר סימני שאלה אשר לאופן בו מומנו צרכי הקטינים משך כל אותה תקופה, דהיינו ממועד עזיבת המבקש את בית המגורים ועד למועד בו הוגשה הבקשה למזונות זמניים, והאם במסגרת ההידברות שקיימו סוכם בין הצדדים אופן חלוקת הנשיאה בצרכי הקטינים בתקופה הנדונה. טענות הצדדים בעניין זה קוטביות זו לזו, ונראה גם, כי נטענו ע"י שניהם כמעט בעלמא ובלא שנתמכו בראיות, וודאי לא ראיות מספקות.

בהחלטתו החיל, כאמור, בית משפט קמא את חיוב המבקש במזונותיהם הזמניים של הקטינים רטרואקטיבית מיום 10.01.2025 בהעדר התייחסות לחלוף הזמן הרב ולטענות הצדדים בעניין הנשיאה בהוצאות הקטינים במהלכו וללא כל הנמקה.

נראה, אפוא, כי בנסיבות יוצאות דופן אלו ראוי לברר טענות הצדדים בהתייחס לתקופת הביניים שממועד הגשת התביעה ועד למועד הגשת הבקשה למזונות זמניים ברובד העובדתי ולהכריע בהן, ומקומו של בירור זה בהליך העיקרי; ומכל מקום ברי, כי נדרש בירור של טענות הצדדים והכרעה בהן.

זאת ועוד, העדר ההנמקה אשר להחלת החיוב באופן רטרואקטיבי מטה אף הוא את הכף לעבר ביטול החיוב, וזאת מטעמים הנעוצים בחובת ההנמקה הרובצת לפתחם של בתי המשפט (ראו למשל מני רבים: רע"א 290/15 **ברנד פור יו בע"מ נ' רמי לוי שיווק השקמה בע"מ**, פורסם במאגרים האלקטרוניים).

יודגש, כי ביטול החיוב הרטרואקטיבי אינו סותם את הגולל על טענות המשיבה והקטינים אינם מושתקים מלתבוע זכותם למילוי צרכיהם ע"י הצדדים או מי מהם מיום הגשת התביעה, ברם, כאמור, בנסיבות העניין, סוגיה זו דינה להתברר במסגרת ההליך העיקרי.

עוד יודגש, כי אין בתוצאת פסק דין זה משום הבעת עמדה או נטיעת מסמרות בהתייחס לתוצאת ההליך קמא, לרבות לא בשאלת חיובו של המבקש במזונות הקטינים בתקופה שממועד הגשת כתב התביעה ועד למועד הגשת הבקשה למזונות זמניים.

<u>סוף דבר</u>

הערעור מתקבל חלקית, כך שחיוב המבקש במזונותיהם הזמניים של הקטינים מיום 10.01.2025 מבוטל, ונקבע בזאת, כי תחולת החיוב תהא מיום הגשת הבקשה למזונות זמניים, דהיינו מיום 14.06.2026.

יתר הקביעות בהחלטה למזונות זמניים עומדות בעינן.

לאור התוצאה אליה הגעתי, איני עושה צו להוצאות וכל צד יישא בהוצאותיו.

העירבון שהופקד ע"י המבקש, על פירותיו, יוחזר לו באמצעות באת כוחו.

רמ"ש 35507-08-26 פלוני נ' פלונית

תיק חיצוני:

המזכירות תמציא פסק הדין לצדדים ותסגור התיק.

ניתן היום, כ"ב חשוון תשפ"ז, 02 נובמבר 2026, בהעדר הצדדים.

פאני גילת כהן, שופטת

העתק הלכה